

Bilaterální vojenská spolupráce

Hlavním účelem bilaterální vojenské kooperace je, obecně řečeno, rozvíjet dialog se zájmovými státy, utvářet a posilovat důvěru mezi zeměmi a přispívat k národní a všeobecné stabilizaci upevňováním míru. Spolupráce rezortů obrany v rámci NATO, atlantických států, s tzv. přizvanými a nepřizvanými zeměmi a mezi dalšími státními a národními subjekty tvoří nezastupitelnou část jejich mezinárodních vojenských aktivit. Základ tvoří bilaterální rozhovory delegací ministerstev obrany, setkání ministrů obrany, jejich náměstků, náčelníků generálních štábů a dalších politických a vojenských funkcionářů.

Program bilaterálních rozhovorů má, kromě svých specifík, daných aktuálními zájmy jednajících partnerů, svoji osvědčenou agendu. Tvoří ji výměna názorů na bezpečnostní situaci ve světě, podíl států a rezortů obrany na činnosti transatlantických, evropských a regionálních bezpečnostních organizací, současný stav a perspektivy rozvoje národních ozbrojených sil a zhodnocení, resp. projednání návrhu plánu dvoustranné spolupráce mezi partnerskými zeměmi na kalendářní rok, případně delší časové období.

Za téměř šest let existence samostatné České republiky se v jejím rezortu obrany [1] vyhranily (měřeno zájmem, kvantitou a kvalitou) skupiny států, se kterými rozvíjí, na různé úrovni, bilaterální spolupráci.

První skupinu států tvoří Spojené státy americké, Velká Británie, Spolková republika Německo, Francie a Nizozemské království. Především z jejich rezortů obrany, především z ministerstev obrany a generálních štábů, ale i z jiných státních orgánů a institucí a vzdělávacích zařízení čerpá Česká republika zkušenosti a dostává se jí i praktické a metodologické pomoci, orientované na postupné dosahování kompatibility a interoperability s ozbrojenými silami členských států NATO a s jejich příslušným řízením a kontrolou.

Do druhé skupiny států lze zařadit Belgie, Itálii a Norsko, další koaliční státy, se kterými udržujeme těsnou vojenskou spolupráci. Ovšem na nižší úrovni, zejména z kvantitativního hlediska. Předmětem zájmu z české strany jsou *specifické otázky*, např. v kooperaci s Norskem legislativní pokrytí demokratické kontroly ozbrojených sil, či v případě Belgie zaměření její zahraniční a bezpečnostní politiky a profesionalizace ozbrojených sil.

Třetí skupina sestává převážně ze zemí jižního křídla NATO: Portugalska, Španělska, Turecka, ale také z Dánska a Kanady. Kooperace s těmito zeměmi je založena především na bázi *výměny informací*. Kanada také v rámci svého programu pomoci středoevropským postkomunistickým zemím v jazykové přípravě poskytuje rezortu obrany možnosti připravovat v dlouhodobých kurzech angličtiny a francouzštiny svoje příslušníky.

Z logických důvodů nemáme rozvinutou spolupráci s Islandem, který nedisponuje ozbrojenými silami, a s Lucemburskem, jehož armáda dosahuje síly do jednoho tisíce vojáků. Vojenský dialog s Řeckem se doposud rozvíjí hlavně na úrovni jednotlivých vojenských představitelů. V tomto roce se předpokládá jeho částečné prohloubení, a to formou zahájení bilaterálních rozhovorů a plněním plánu spolupráce mezi národními rezorty obrany.

Ve čtvrté skupině jsou státy v Madridu přizvané do NATO, tj. Polsko a Maďarsko.

Pátou skupinu států mohou tvořit ty, které mají eminentní zájem vstoupit do Severoatlantické aliance, ale zatím do ní pozvány nebyly. Jedná se o Slovinsko, Rumunsko, Estonsko, Litvu a Lotyšsko.

V šesté skupině jsou sousedé ČR - Slovensko a Rakousko.

Bilaterální spolupráci rezortu obrany České republiky ovšem nevyčerpává jenom tato sestava. Za velmi důležitý je považován rozvoj bezpečnostní a vojenské spolupráce s Ruskem a Ukrajinou, jakož i s dalšími zeměmi Společenství nezávislých států, s evropskými neutrálními zeměmi Švédskem, Finskem a Švýcarskem, se zeměmi Blízkého, Středního a Dálného východu, s Izraelem, Jihoafrickou republikou a dalšími.

Hlavní atlantičtí kooperanti

Česko-americká vojenská spolupráce odráží význam a úlohu Spojených států v globální politice a jejich pozici v NATO. Zasahuje téměř všechny oblasti rezortu obrany od odborné přípravy personálu až po modernizaci zbraní, vojenské techniky a materiálu. Spojené státy se významně podílejí např. na výstavbě ASOC, budování C4I, IFF [2], na jazykové přípravě příslušníků rezortu obrany jak ve Spojených státech, tak v České republice. Americká administrativa nabídla ČR, jakož i dalším přizvaným státům do NATO, půjčku na financování nákladů, spojených se vstupem do Aliance.

Na vysoké úrovni je spolupráce s *vojenským letectvem ozbrojených sil USA*. Pozornost se soustřeďuje kromě podílu na budování systému ASOC na spolupráci při výměně informací o situaci ve vzdušném prostoru, na modernizaci radiolokačních prostředků, raketových komplexů protivzdušné obrany, letounu L-159 a na koordinační vojenská cvičení v rámci vyhledávací a záchranné služby. Eminentní zájem projevují Spojené státy o vybavení vojenského letectva AČR supersonickými letouny americké proveniencce.

Tradičně dobrá a efektivní je spolupráce s *Národní gardou státu Texas*, která se netýká jen ozbrojených složek, ale také velmi významně civilní ochrany ČR.

V současné době MO ČR připravuje dvě nové dvoustranné mezinárodní smlouvy se Spojenými státy. První z nich je dohoda mezi vládou České republiky a vládou USA týkající se vzájemných podmínek pro vojenské nákupy a dodávky.

Druhou mezinárodní smlouvou, sjednanou v rezortu obrany, je *dodatková dohoda k PIP SOFA* [3] vztahující se na status ozbrojených sil Spojených států amerických v České republice.

Česko-britská vojenská kooperace se rozvíjí hlavně na základě Memoranda o programu styků ozbrojených sil ČR a Spojeného království Velké Británie a Severního

Irska z roku 1993 a Memoranda o kontaktech a spolupráci mezi MO ČR a Ministerstvem obrany Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z roku 1997 [4].

Spolupráce s ozbrojenými silami Velké Británie zasahuje téměř všechny militární oblasti - účast na mezinárodních seminářích a sympozích, vojenskotechnickou a vědeckou spolupráci, konkrétní expertní kooperaci. Výměnné akce a reciproční spolupráce jsou realizovány u vojenského školství, letectva a ve vojenském lékařství. Vzájemné styky se pozitivně rozvíjejí při řešení otázek výstavby ozbrojených sil, užitečné jsou vzájemné návštěvy specialistů útvarů rychlého nasazení. Tradiční podobu má již spolu práce Hradní stráže s Irskou královskou gardou. Příslušníci rezortu obrany studují v jazykových a odborných kurzech ve Velké Británii.

Výrazným prvkem ve vzájemné spolupráci je působení britských a českých vojáků v Bosně a Hercegovině v sektoru Velké Británie v rámci postupných mírových misí. Významným v této souvislosti bylo také první velké společné taktické cvičení „Eastern Harrier“, které proběhlo ve Walesu v srpnu 1997. Z české strany na cvičení participovala mechanizovaná rota o síle 100 mužů. V centru pozornosti byl nácvik součinnosti AČR a britských ozbrojených sil při plnění úkolů mírových misí.

Vojenská spolupráce s Německem je jednou z nejrozsáhlejších v rámci této vztahové dimenze rezortu obrany. Na velmi dobré úrovni je výměna názorů a zkušeností v informační oblasti, zejména problematiky evropské bezpečnosti. Velký důraz je kladen na pravidelné kontakty mezi svazky a útvary v příhraniční oblasti. Česká strana pozitivně hodnotí pomoc Bundeswehru při odborné přípravě příslušníků AČR, která je v současnosti zaměřena především na kategorii poddůstojníků.

Legislativní oblast spolupráce pokrývá nejdůležitější sféry vzájemných kontaktů. V roce 1997 byly sjednány Protokol mezi MO ČR a SMO SRN o spolupráci v oblasti topografického zabezpečení a Smlouva o spolupráci při výzkumu a vývoji obranného materiálu.

Na základě požadavků a s přihlédnutím k dosavadním zkušenostem z dvoustranné spolupráce považuje MO ČR do budoucna v česko - německé spolupráci za rozhodující tyto priority:

- * vzdělávání vojenských specialistů v duchu ujednání o spolupráci v této oblasti,
- * udržování odborných kontaktů mezi vojenskými akademii,
- * výměna informací v oblastech bezpečnostní politiky,
- * reorganizace OS a jejich výstavby,
- * předání zkušeností z oblasti spolupráce s NATO a řízení národních misí v Alianci,
- * personální management,
- * vývoj a užití moderní vojenské techniky,
- * výstavba systémů ASOC, C4I,
- * výstavba systému logistiky,
- * interoperabilita prostředků PVO,
- * krizový management s důrazem na spolupráci při prevenci živelních pohrom a odstraňování jejich následků (na základě tragických zkušeností ze záplav z roku 1997 a 1998),
- * pokračování spolupráce v rámci partnerství mezi jednotkami a součástmi OS,
- * společný výcvik malých jednotek,
- * propojení systému vzdušné suverenity v rámci budoucí společné podřízenosti AIRCENT [5],
- * nadnárodní spojení v oblasti předávání údajů o ZHN, radiální a meteorologické situaci,
- * pokračování v plánování vojenských cvičení na bilaterální úrovni,
- * uzavření partnerství mezi velitelstvím vojska územní obrany AČR a odpovídajícím německým partnerem.

Mezi rezorty obrany ČR a Francie se rozvíjejí pravidelné a systematické politické a pracovní kontakty na všech úrovních. Impulzem pro prohloubení kooperace, o což francouzská strana permanentně usiluje (poukazuje na tradiční česko-francouzskou spolupráci z období naší tzv. první republiky), se stala návštěva MO ČR v listopadu 1997 v Paříži. V jejím průběhu bylo signováno Ujednání mezi MO ČR a MO Francie o spolupráci v oblasti obrany.

Předmětem zájmu vojenské kooperace je výměna zkušeností z obranného plánování a výstavby armád. Francie právě prochází celkem překvapivou reorganizací na plně profesionální armádu.

Prospěšné pro nás jsou francouzské zkušenosti ze systémové přípravy jednotek pro nasazení v zahraničí a otázky personální a sociální politiky.

Na velmi solidní úrovni se udržuje spolupráce v oblasti společného výcviku jak pozemních, tak i leteckých jednotek střídavě na území Francie a České republiky. Spolupráci např. navázaly spojovací jednotky v Berouně a v Bitche, pěší pluk v Clermont-Ferrand s posádkou v Sušici, letecké základny v Čáslavi a v Cambrai, v Pardubicích a v Cazaux.

Francouzské ministerstvo obrany poskytuje české straně mimořádnou péči při odborném a jazykovém vzdělávání jejich důstojníků.

Bilaterální vojenské vztahy mezi ČR a Nizozemskem se realizují na základě Ujednání mezi MO ČR a MO Nizozemského království o rozvoji vzájemné spolupráce ze září 1995 (zahrnuje celkem 15 oblastí vzájemných kontaktů). Konkretizovány jsou ročními plány dvoustranné spolupráce.

Vojenská spolupráce mezi ČR a Nizozemskem zahrnuje výměnu informací k bezpečnostní situaci a vývoji v Evropě a ve světě. Velká pozornost je ze strany Nizozemců věnována předávání zkušeností z oblasti demokratické kontroly bezpečnostní politiky a ozbrojených sil. Ministerstvo obrany ČR oceňuje pomoc v jazykové přípravě příslušníků rezortu obrany a umožnění účasti na kurzech s právní a bezpečnostní tematikou.

Vůbec první mezinárodní společné vojenské cvičení ozbrojených sil České republiky bylo v roce 1994 s nizozemskou jednotkou. Tradici založila dvoustranná vojenská cvičení v Nizozemsku a v ČR v roce 1995. Nizozemsko-česká vojenská spolupráce má pro nás zvláštní specifický emotivní náboj, protože Nizozemsko hrálo několik roků roli neoficiálního atlantického patrona České republiky.

Spolupráce s dalšími státy NATO

Česko-belgická vojenská spolupráce vychází z Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany Belgického království o vzájemných stycích ve vojenské oblasti a Plánu dvoustranné spolupráce mezi AČR a OS Belgického království na příslušný rok. Dvoustranná spolupráce ve vojenské oblasti je opticky trochu v pozadí za aktivitami ČR a AČR v Bruselu jako sídle NATO. Asi tři čtvrtiny našich akcí se konají v rámci aktivit Aliance. V roce 1997 to bylo 187 realizovaných cest. Vzájemná spolupráce je zaměřena zejména do sféry vojenskoodborné: reciproční návštěvy delegací vojenských expertů obou zemí v oblastech automobilní techniky, informatiky a logistiky, dělostřelectva, vojenského zdravotnictví, přípravy mírových sil. Akcent v příštím období bude položen do rozvoje kontaktů konkrétních útvarů a součástí armády (zejména mezi

leteckými útvary - např. využít zkušenosti belgické strany s letouny F-16), do činnosti expertů a výcvikových aktivit. Patří mezi ně rovněž zájem belgické strany o možnost provedení výcviku jednotek v některém z výcvikových prostorů AČR.

Bilaterální vojenská spolupráce s Itálií vychází z Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany Italské republiky o vzájemné spolupráci, signovaného v Praze v prosinci 1996. Postupně se vztahy mezi rezorty obrany rozšiřují z počátečních oficiálních kontaktů nejvyšších představitelů na kooperaci v jednotlivých vojenských oblastech, zejména ve výcviku a vzdělávání, vojenské ekologii, přípravě spojovacích a komunikačních specialistů a při výměně názorů na otázky posilování bezpečnosti v Evropě.

Český zájem na rozvoji vojenské spolupráce s Norskem jako s jedním z atlantických států spočívá především v tom, že můžeme získávat zkušenosti z norské bezpečnosti a vojenské politiky a přenášet je do procesu standardizace s NATO. Rovněž můžeme čerpat poznatky z norského uceleného systému domobrany, civilní ochrany a demokratické kontroly ozbrojených sil. Oceňujeme pomoc norské armády zejména v otázkách legislativního zajištění činnosti ozbrojených sil, v problematice získávání zbraní a vojenského materiálu a přebírání zkušeností z práce v personální oblasti. Jako vhodná se ukazuje spolupráce formou činnosti expertních skupin a vypracování studií k těmto problémům.

Ozbrojené síly Dánského království jsou solidním partnerem rezortu obrany ČR. Důležitým aktem bylo podepsání Memoranda o kontaktech ve vojenské oblasti mezi MO ČR a MO Dánského království v lednu 1996 v průběhu návštěvy ministra obrany Dánska v ČR. Dánská strana jednoznačně podpořila vstup ČR do NATO, vnímá a oceňuje aktivity ČR na mezinárodním poli a její účast v mírových operacích OSN a přístup k programu PfP. Velmi oceňuje korekci stanoviska české vlády k účasti jednotky AČR v mezinárodní brigádě OSN tzv. SHIRBRIG, která je budována na základě dánské iniciativy. Na nižších úrovních se rozvíjejí styky na úseku ekologie, civilní ochrany a krizového managementu.

Bilaterální vojenská spolupráce s Kanadou je zaměřena především na pomoc při jazykovém vzdělávání příslušníků rezortu obrany v obou oficiálních jazycích NATO.

Česko-portugalská spolupráce se rozvíjí v porovnání s ostatními členskými státy NATO s menší intenzitou. Jednou z hlavních příčin tohoto stavu je geografická vzdálenost a z toho plynoucí zvýšené finanční náklady na společnou činnost. Podstatné ale je, že v zásadních vojenskopolitických otázkách panuje mezi našimi rezorty shoda.

Obdobně je limitována i naše spolupráce se Španělskem. Ta se realizuje ovšem v širší podobě než je tomu v případě Portugalska. Předmětem společného zájmu jsou branné zákonodárství, vojenská komunikační technika, sociální zabezpečení, vojenské lékařství, vzájemné stáže učitelů a studentů leteckých škol a ekologická problematika.

Bilaterální vojenská spolupráce s Tureckem získala nový impuls podpisem Ujednání mezi MO ČR a GŠ Turecké republiky při návštěvě tureckého ministra obrany v říjnu 1997 v Praze. Turecká armáda akcentuje oblast vojenskoprůmyslového sektoru ČR. Zeměpisná vzdálenost obou zemí a také omezená účast Turecké republiky v projektu PfP limitují rozvoj naší vojenské kooperace. Ta se zaměřuje hlavně na výměnu názorů na aktuální otázky bezpečnosti a obranné politiky, na předávání zkušeností a informací z různých oblastí života armád a vojenských institucí.

Česko-řecká vojenská spolupráce je v počátečním stadiu, ve které si ujasňujeme její vzájemná pravidla. Jejich základ tvoří Ujednání mezi MO ČR a MNO Řecké republiky

o spolupráci ve vojenské oblasti z ledna 1998. Zintenzivnění spolupráce lze také očekávat po zavedení úřadu vojenského a leteckého přidělnice v Aténách [6] a uskutečnění prvních bilaterálních rozhovorů mezi delegacemi ministerstev obrany v roce 1998. Řecko projevuje, podobně jako Turecko, zájem o spolupráci s českým rezortem obrany v oblasti výroby a oprav speciálního materiálu.

Spolupráce se zeměmi přizvanými do NATO

Česká republika podporuje regionální spolupráci ve střední Evropě. Výrazem toho je i rozvinutá síť vojenských bilaterálních vztahů na tomto teritoriu. V české zahraniční politice je chápána užší spolupráce střeoevropských zemí především jako rozměr pro efektivnější regionální kooperaci v oblasti ekonomických a obchodních kontaktů, migrační problematiky, jakož i infrastrukturálních projektů. S tím souvisí i společná příprava a postup tří pozvaných zemí do NATO - ČR, Polska a Maďarska.

Prakticky již od madridského summitu Aliance v červenci 1997 společně jednají ministři obrany, náčelníci generálních štábů a funkcionáři na nižších úrovních rezortů obrany.

V současné době spočívá těžiště společné přípravy v činnosti pracovních skupin expertů se zaměřením např. na cíle výstavby ozbrojených sil a problematiku protivzdušné obrany.

Je zřejmé, že konkrétní výsledky trilaterální spolupráce jsou také příznivým signálem pro země NATO a jejich parlamenty při rozhodování o plném členství a v příslušném ratifikačním procesu.

Tři země bývalého „Visegrádu“ byly vyzvány nejen ke vstupu do NATO, ale i do EU. Jejich spolupráce se nyní odehrává na jiné úrovni a jiných fórech než tomu bylo v době ustavení tzv. visegrádské skupiny. Česká republika vychází z toho, že vzhledem k budoucímu členství našich zemí v NATO a k úloze této organizace v nové evropské bezpečnostní architektuře by nebylo vhodné omezit intenzivní spolupráci jen na tři pozvané země. Hlubší institucionalizace vztahů pouze mezi ČR, Polskem, Maďarskem (případně Slovenskem) by mohla vést k nevhodnému vymezení střeoevropského regionu, do kterého patří také Spolková republika Německo, Rakousko, Švýcarsko, Slovinsko a další země.

Spolupráce s tzv. zeměmi nepřizvanými do NATO

ČR a rezort obrany má zájem na pomoci státům, které nebyly pozvány v první vlně rozšiřování do NATO a chtějí se jejími členy stát. Jedná se hlavně o Slovinsko, Rumunsko a pobaltské země. Rezort obrany chápe rozšiřování NATO jako dlouhodobý proces, který byl již započat a který bude pokračovat. Proto se k zemím, které nebyly v Madridu přizvány do NATO, nestaví zády a v duchu principu posouvání pásma stability na východ hodlá tomuto procesu v rámci možností napomáhat. Svou roli vidí především v předávání zkušeností z přípravy ČR a rezortu obrany na vstup do Aliance.

V bilaterální vojenské spolupráci s nepřizvanými státy se český rezort obrany bude zaměřovat na podporu společných vojenských cvičení v rámci posíleného PFP, na zlepšení výměny informací z transformace ozbrojených sil a jejich demokratické kontroly, na spolupráci v naplňování přijatých cílů interoperability a na přípravu příslušníků jejich ozbrojených sil na českých vojenských školách.

Bilaterální spolupráce se Slovenskem a Rakouskem

Vzájemná česko-slovenská spolupráce ve vojenské oblasti se realizuje na základě řady smluvních dokumentů uzavřených mezi MO ČR a MO SR po rozdělení ČSFR v roce 1993. Základním dokumentem je Ujednání mezi MO ČR a MO SR o vzájemné spolupráci ze dne 2. května 1994.

Obě strany stabilně hodnotí spolupráci jako velmi dobrou, zejména v oblasti společného výcviku vojsk a příhraniční spolupráci jednotlivých vojenských útvarů. Shodly se na nutnosti nezvyšovat počet akcí, ale zaměřit se na zvýšení kvality provedení jednotlivých naplánovaných aktivit a otevřenou výměnu vzájemných informací o aktuálních změnách probíhajících v obou armádách. Česká strana informuje o přípravě rezortu obrany ke vstupu do NATO, slovenská o plnění úkolů koncepce rozvoje ASR, zvyšování její profesionalizace a o působení přijatého Zákona o sociálním zabezpečení vojáků ASR. Těžištěm spolupráce mezi AČR a ASR jsou společná cvičení, a to jak jednotek pozemního vojska a letectva, tak i velitelsko-štábní cvičení.

Prioritami spolupráce mezi AČR a ASR zůstávají:

- * společný výcvik vojsk a kooperace jednotlivých vojenských útvarů zejména v příhraniční oblasti,
- * vzájemná spolupráce VA Vyškov, Vojenské akademie Brno a Vojenské lékařské akademie Hradec Králové s Vojenskou akademií SNP Liptovský Mikuláš,
- * spolupráce v oblasti vojenského zdravotnictví a topografické služby,
- * dokončení dělení archivních fondů,
- * spolupráce Vojenské policie AČR a Vojenské policie ASR,
- * ve smluvní oblasti se předpokládá schválení a podpis Protokolu mezi MO ČR a MO SR o spolupráci v oblasti technického rozvoje a pokračování jednání v Mezivládní smlouvě o rozdělení a ochraně vojenských hrobů, o které se zmiňuje smlouva o dobrých sousedských vztazích mezi ČR a SR.

Vojenská spolupráce mezi ČR a Rakouskem patří, z našeho hlediska, kromě největších států NATO a Polské republiky, k nejširším ze všech stávajících kooperujících států. Vzájemné styky mezi rezorty obrany ČR a Rakouska se rozvíjejí na základě Ujednání mezi Federálním ministerstvem obrany ČSFR a Spolkovým ministerstvem obrany Rakouské republiky o spolupráci mezi ozbrojenými silami obou zemí z roku 1992 a ročních Plánů dvoustranné spolupráce.

Lze konstatovat, že kooperace s Bundesheerem dosáhla značné intenzity jak na oficiální, tak i na pracovní úrovni. Plán dvoustranné spolupráce mezi rezorty obrany zahrnoval v roce 1997 37 akcí v ČR, 43 v Rakousku a 17 aktivit v rámci příhraničního styku. Většinu akcí, které byly zaměřeny hlavně na výměnu zkušeností ve vojenskoodborných oblastech (např. výcvik a plánování cvičení), personalistice a jazykové přípravě, se podařilo splnit.

V březnu 1997 byl podepsán Protokol mezi MO ČR a Spolkovým ministerstvem obrany Rakouské republiky o spolupráci v oblasti vojenského leteckého provozu. Rozpracovává se Protokol mezi MO ČR a Spolkovým ministerstvem obrany Rakouské republiky v oblasti topografického zabezpečení.

Bilaterální styky rezortu obrany ČR s členskými státy NATO v minulosti byly a stále musejí být zaměřeny hlavně na dosahování příslušné kompatibility a interoperability s koaličními armádami, jakož i relevantních atlantických standardů. Přípravenost AČR na vstup do NATO se ovšem týká i jiných než vojenských oblastí. Patří mezi ně stanovení vojenského rozpočtu a jeho strukturované čerpání, příznivější veřejné mínění ve vztahu k armádě a zlepšení civilně-vojenských vztahů, stejně jako zkvalitnění demokratické kontroly bezpečnostní politiky a ozbrojených sil. Česká republika mění zásadním způsobem bezpečnostní a obrannou legislativu, sladuje ji s normami Severoatlantické aliance. Rezort obrany dokončuje strukturální změny ozbrojených sil, hlavně podle finančních možností hodlá modernizovat armádní výzbroj. Na druhé straně předpokládají představitelé ministerstva obrany a generálního štábu předávat naše zkušenosti z přípravy na vstup do NATO dalším zemím, které o to projeví zájem. Bilaterální styky bude rezort obrany nadále rozvíjet s evropskými „neutrály“, s Ruskem, Ukrajinou a dalšími zájmovými zeměmi světa.

Poznámky:

1. Rezort obrany ČR zahrnuje mj. Ministerstvo obrany ČR jako politicko-správní orgán, generální štáb jako instituci velící vojskům a Armádu České republiky. Tyto pojmy se často směšují a zaměňují, čímž dochází k určitým nepřesnostem při vymezování kompetencí a určování odpovědnosti.
2. ASOC, Air Sovereignty Operations Center, operační středisko vzdušné suverenity.
C4I, Command, Control, Communication, Computers and Intelligence, komplexní systém velení, řízení, komunikace, výpočetní techniky a zpravodajství.
IFF, Identification Friend or Foe, identifikace vlastní-cizí.
3. SOFA, Status of Forces Agreement, dohoda o statusu ozbrojených sil PŘP.
4. Dne 16. 4. 1998 bylo v Dobrušce podepsáno Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku týkající se spolupráce v oblasti mapování a zeměměřičství a při výměně geografických materiálů mezi topografickou službou Armády České republiky a Military Survey Defence Agency. V květnu 1998 se v Londýně uskutečnilo expertní jednání k přípravě podpisu Memoranda o spolupráci v oblasti vyzbrojování a Memoranda o kooperaci ve výzkumné sféře.
5. AIRCENT, Allied Air Forces Central Europe, Spojenecké letectvo ve střední Evropě (zřízeno v roce 1993).
6. Vojenský a letecký přidělenec v Aténách zahájil svoji činnost v lednu 1998.